

Rendvédelmi Szervek Érdekvédelmi Fóruma - Munkavállalói Oldal

Iktatószám: 51-87/11/2011

Dr. Pintér Sándor úrnak
belügyminiszter

Magyar Köztársaság Belügyminisztériuma

B u d a p e s t

Tisztelt Belügyminiszter Úr!

A Rendvédelmi Szervek Érdekvédelmi Fóruma (RÉF) 2011. október 27-ei ülésén elhangzottaknak megfelelően ezúton tájékoztatom a RÉF munkavállalói oldal a 1996. évi XLIII. törvénynek (Hszt.) a közszolgálati életpályák összehangolásával összefüggő módosításának tervezetével (a továbbiakban: Tervezet) kapcsolatos véleményéről.

A Tervezet egyedüli célja a szakszervezetek jogok jelentős részének megvonása, melyeket egy felülről szerveződő és munkáltatótól függő Magyar Rendvédelmi Kar elnevezéssel illetett szervezetnek adna, minden hivatásos állományú tag számára kötelezővé téve a kari tagságot. Ezzel szemben az új bértábláról, előmenetelei rendszerről, az illetmények rendezéséről, melyek az életpályamodell lényegi elemei lennének, egy árva szót sem ejt a jogszabály-tervezet! Az anyag egyetlen pozitívuma, hogy a miniszterelnök által korábban beharangozottaknak megfelelően a belügyminiszter irányítása alá tartozó fegyveres szervek hivatásos állományának tiszthelyettesi és zászlós rendfokozatú tagjait havonta 14 ezer forint összegű „kiegészítő juttatásban” részesítené január 01-jétől. Érthetetlennek és elfogadhatatlannak tarjuk viszont a tiszti állomány teljes kihagyását a kiegészítő juttatásból, figyelemmel arra, hogy az illetményalapot utoljára 2006-ban emelték, így az elmúlt időszak reálkereset vesztesége rendfokozattól függetlenül egyformán hátrányosan érintette a hivatásos állomány valamennyi tagját.

1) A módosítások bevezetésére átmeneti időszak beiktatása nélkül, 2012. január 1-él kerülne sor. Ez a már folyamatban lévő eljárások, így különösen a már zajló felmentések szempontjából elfogadhatatlan. Nincs koherencia a tervezet 10. §-ban foglaltak valamint a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló törvénytervezet azon rendelkezésével, hogy akinek 2011. december 31-ig közlik felmentését az a közléskor hatályos szabályokban foglaltaknak megfelelően minősül nyugdíjasnak. Nem tisztázott ugyanis, hogy a 2012. január 1-től bekövetkező változás a felmentési idejüket már töltők jogállását miként érintené? Jogállásuk tartalék állománnyá alakul majd át, a hozzá kapcsolódó kötelezettségekkel (megjelenés állasközvetítő egyeztetésen, foglalkozás-egészségügyi vizsgálaton; részvétel az álláshely betöltéséhez szükséges képzésen; a képzettségnek, egészségi állapotnak

megfelelő felajánlott állás elfogadása) és megvonásokkal (50 %-os illetmény folyósítás, együttműködési kötelezettség megszegése esetén végkielégítés lecsökkentése)?

A Tervezet sürgetett hatálybalépését abból a szempontból is kifogásoljuk, mivel az anyag sok tekintetben az új Munka Törvénykönyvében is azonos módon szabályozandó tárgykört érint, márpedig az Mt. 2012. július 1. előtt nem lép hatályba. Ennek okán is érthetetlennek és indokolatlannak tartjuk a január 1-jei hatályba léptetést. Arról már nem is beszélve, hogy az új szabályok alkalmazására kellő felkészülési időt kellene biztosítani, amennyiben a kormányzat meg kívánja őrizni a jogbiztonságnak legalább a látszatát!

Mindezek alapján az átmeneti időszak beiktatásához, valamint az új szabályokra való felkészülés érdekében a hatálybalépés minimálisan fél évvel (2012. július 1.) történő elhalasztásához ragaszkodunk, a végrehajtói állomány illetményemelésének kivételével.

- 2) **Tiltakozunk a szolgálati viszony egyoldalú munkáltatói módosításának (szervezeti egységen belül, illetve szervezeti egységek között, beleegyezés nélküli azonos, illetve magasabb beosztásba helyezés) lehetősége ellen** (Tervezet 5. §). Ez adott esetben (pl. megyei főkapitányságon belül egyik rendőrkapitányságról a másikra történő áthelyezés) ugyanis egyrészt több tíz km távolságot jelenthet, márpedig a vezénylés esetében – ami az áthelyezéshez képest ideiglenes intézkedés – is felállításra került korábban egy 50 km-es korlát (Hszt. 260. §), amely a korlátlan vezényelhetőségnek gátat szab. Arról már nem is beszélve, hogy míg a 3 hónapot meghaladó időtartamú vezénylésre csak a hivatásos állomány tagjának beleegyezésével (Hszt. 250. §) kerülhet sor, addig az úgymond végleges áthelyezésre egyoldalúan kerülhet sor.

A Tervezet említett rendelkezése ellentétes az alapjognak tekintendő Munka Törvénykönyvében foglaltakkal is, mivel az Mt. is alapfeltételül szabja a felek akarategyezését a munkaszerződés módosításához (új Mt. 58. §). A rendelkezés mindezen túl azért is elfogadhatatlan, mivel az említett esetben (rendőrkapitányságok közötti áthelyezés) a munkáltatói jogkör gyakorló személye is megváltozik, ami miatt a hivatásos állomány tagjának beleegyezése feltétlenül szükséges. Továbbá a Hszt. 2. §-a sem véletlenül rögzíti a szolgálatteljesítési hely fogalmát (ahol a szolgálati feladatokat el kell látni), mert ha ebben változás áll be, akkor az a „munkaszerződés” módosítását jelenti, melyhez az előzőek szerint a dolgozó beleegyezése kell!

A jogsértő és az egyéni érdekeket, illetve emberi tényezőket teljességgel figyelmen kívül hagyó rendelkezés ellen a leghatározottabban tiltakozunk!

- 3) **Ugyancsak elfogadhatatlan és nem is egyértelmű a képzési követelmény elmulasztása esetén alkalmazható szankció** (Tervezet 6. és 8. §-ai): mi vezethet alacsonyabb beosztásba helyezéshez, és mely esetben kerülne sor a szolgálati viszony törvény erejénél fogva történő megszüntetésére. **Emellett nincs a Tervezetben egyértelműen leszabályozva az, hogy csak és kizárólag a dolgozói önhiba eredményezhet negatív szankciókat az érintett számára.** Tudvalevő, hogy jelenleg és korábban is örökös problémát jelent/jelentett, hogy nem indulnak a dolgozó számára előírt képzések, vagy oda nem iskolázzák be, illetve nem engedik el a kollégákat, mondván, hogy a szolgálat érdekében szükség van a munkájára. Mivel nem új keletű problémáról van szó, ezért attól

a jövőben is joggal tartani lehet, ami miatt **jelen formájában elfogadhatatlannak tartjuk a Tervezetben szereplő szankcionálást.**

- 4) **Tiltakozunk a kifogástalan életvitel ellenőrzéséhez történő hozzájáruló nyilatkozattétel elmaradása esetére kilátásba helyezett szankciók eltúlzottsága ellen:** jogviszony azonnali hatályú megszűnése, plusz a végkielégítés megvonása (Tervezet 7. és 9. §-ai). A végkielégítés rendeltetése minden foglalkoztatási jogviszonyban ugyanis az, hogy az egyoldalú munkáltatói intézkedéssel elbocsátott elhelyezkedését elősegítse. A végkielégítés megvonására ezért más jogviszonyokban is csak kellő indokkal kerülhet sor, melynek pusztán a nyilatkozattétel elmaradása véleményünk szerint nem felel meg. A Tervezet végső soron a nyilatkozattétel elmaradását a kifogástalan életvitel követelményének való meg nem feleléssel azonosítja, holott az utóbbi egy lefolytatott vizsgálat eredményeként kerül megállapításra. A nyilatkozattételre egyébiránt a törvénytervezet amúgy is rövid időt, 2012. február 28-ig történő nyilatkozást ír elő. Mindezek alapján **ragaszkodunk ezért ahhoz, hogy az említett okból történő elbocsátásra a rendes felmondás (felmentés+végkielégítés) szabályai legyenek irányadóak.**

A kifogástalan életvitel megállapításához vezető okok (Tervezet 4. §) tekintetében is további differenciálást tartunk szükségesnek, azok köréből kivéve a katonai bűncselekményeken kívül a gondatlan bűncselekményeket is. A törvénytervezet ugyan lehetőséget ad a jogviszony megszüntetéstől való eltekintésre miniszteri méltányossági jogkörben, de ez nem nyújt abszolút garanciát, ami viszont véleményünk szerint a gondatlan bűncselekmények tekintetében indokolt lenne.

A fentiekén túl hivatkozunk a 2012. január 1-től hatályba lépő Magyarország Alaptörvényének VI. cikk (1) bekezdésében foglaltakra *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsa”*

- 5) **A végkielégítés felének megvonására az átszervezés miatti felmentéshez hasonlóan más esetekben is csak akkor kerülhessen sor, ha a képzettségnek, stb. megfelelő felajánlott álláshelyet az érintett alapos ok nélkül utasítja vissza, illetve ha az együttműködési kötelezettség elmulasztása az érintettnek felróható.** Egy új munkakör elfogadását vagy elutasítását, pontosabban annak indokát ugyanis mindig az adott egyén szemszögéből kell megítélni.
- 6) A tartalékállomány jogintézménye tekintetében egyértelművé kell tenni, hogy csak a jogviszony megszűnés időpontján túlnyúló esetben kerülhet sor az illetmény csökkentésére, és ebben az esetben is fokozatosan: **a jogviszony megszűnéséig semmilyen szín alatt nem kerülhet erre sor, csak az után, és akkor is az alábbiak szerint fokozatosan. 3 hónapig 80 %-os, azt követően fél évig 60 %-os, majd fél év eltelte után a maximum 1 év lejártáig kerülhessen sor az 50 %-os illetmény folyósításra.**
- 7) **A Tervezet lefekteti a „rendvédelmi hivatás etikai alapelveit”, melynek gumiszabályai alapján bárki, bármiért, bármikor etikai és fegyelmi eljárás alá lehet vonni. Teljességgel elfogadhatatlannak tartjuk a törvénymódosítás által „a rendvédelmi hivatás etikai alapelveinek” nevezett rendelkezések Hszt.-be történő beiktatását.** A hivatásos szolgálati jogviszonyban állókkal szemben támasztott – az úgymond civil foglalkoztatottakhoz képest – magasabb erkölcsi, stb. elvárások ugyanis

jelenleg is ismertek a hivatásos állomány előtt, mivel például a rendőröknek jelenleg is van etikai kódexe. A Tervezet viszont olyan, szubjektív megítélésre alapot adó gumiszabályokat fogalmaz meg, mint például a környezet rendben, illetve tisztán tartása, vagy a szolgálaton kívüli kulturált megjelenés, és még sorolhatnánk. Ezen túl alkotmányos alapjogokat is korlátozná azáltal, hogy a Tervezet szerint az etikai alapelvek megsértésének minősülne a hivatásos állomány tagjának pl. egy béremelést követelő demonstráción való részvétele, lévén hogy a Tervezet megfogalmazása szerint a hivatásos állomány tagja tartózkodni köteles a Kormány programjának, politikájának bírálatára alkalmas magatartástól.

Hatályos Alkotmányunk és a jövő év január elsején hatályba lépő új Alaptörvény is az alkotmányos alapjogok korlátozását csak szűk körben teszi lehetővé! A korlátozás csak törvényben és csak valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan és az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával rendelhető el. Véleményünk szerint azonban nem létezik olyan alkotmányos érték, melynek védelme indokolttá tenné a hivatásos állomány szólásszabadságának ilyen mértékű korlátozását!

Az etikai kódexbe illő elvárásokat változatlanul a szolgálati törvénytől különválasztva tartjuk szükségesnek kezelni, már csak amiatt is, hogy azok jogszabályba foglalása esetén - annak állítólagos megsértése – nem etikai, hanem fegyelmi felelősségre vonást eredményez, márpedig csak olyan előírások betartása várható el a hivatásos állomány tagjától, melyek egyértelműek és mindenki által egyformán értelmezhetők.

Indokaink alátámasztásául hivatkozunk a 2012. január 01-től hatályba lépő Magyarország Alaptörvényének IX. cikk (1) bekezdésében foglaltakra *„Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.”*

- 8) **Az új életpályamodell, illetve képzési koncepciók kidolgozása és szakszervezeti egyeztetése során mindvégig hangsúlyoztuk, hogy a rendőrség vonatkozásában ragaszkodunk a minimálisan középfokú végzettség meglétéhez (Tervezet 13. §).** Ezt, a Tervezetben is megfogalmazott, a képzés elmaradásához fűződő jogkövetkezmények miatt is indokoltnak tartjuk.
- 9) **A szakszervezeti jogosítványok csorbítása és a kötelező kamarai tagság bevezetése, ezzel együtt az Magyar Rendvédelmi Kar (MRK) jogintézményének egésze ellen tiltakozunk.** E kérdésköröket illetően a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezetével (BRDSZ), a Független Rendőr Szakszervezet (FRSZ), valamint a Rendőr Szakszervezetek Védegyletével (RSZV) által elkészített és a RÉF munkavállalói oldala által is támogatott közös fogalmazványban foglaltakat változatlan formában fenntartjuk, illetve az alábbiakkal egészítjük ki.

Az érdekvédelmi rendszer törvénytervezet szerinti átalakítása és a szakszervezetek egyértelmű ellehetetlenítése, és jogosultságaik elvétele ellen – melyek nemzetközi előírásokba és elvárásokba is ütköznek – a leghatározottabban tiltakozunk!

A 2012. január 1-től hatályba lépő Magyarország Alaptörvényének VIII. cikkének (2) bekezdése alapján *„Mindenkinek joga van szervezeteket létrehozni, és joga van szervezetekhez csatlakozni.”* Álláspontunk szerint a Hszt. módosítás kapcsán előírt kötelező kari tagság az Alaptörvény hivatkozott rendelkezésével ellentétes.

A Tervezet a szakszervezetektől elvonná, és egy felülről szerveződő „kamarának” adná az érdekképviselési jogosítványok jelentős részét, így a kifogásolási jogot, illetve a jogszabályalkotási- illetve módosítási javaslattételt, vagy a szociális szolgáltatások nyújtását. **Kirívó jogfosztás, hogy a Hszt. jelenlegi 29. § (3) bekezdés c) pontjának hatályon kívül helyezésével megszűnne a szolgálati- illetve munkakörülmények szakszervezeti ellenőrzési joga.** Ez azt jelenti – hogy mivel a hatályos jogi szabályozás szerint az úgymond civil szervek általi munkaegészségügyi, munkavédelmi, stb. ellenőrzésre a rendvédelem vonatkozásában nincs lehetőség (nem kapnak erre jogkört), csupán a munkáltató munkavédelmi apparátusa, azaz a munkáltató által fizetett, tehát attól függő munkavédelmiek vizsgálhatják majd a munkáltató által biztosított feltételek megfelelőségét! **Ezt teljességgel abszurdnak és elfogadhatatlannak tartjuk, ezért vagylagosan ragaszkodunk:**

- az említett jogkör szakszervezeti jogosítványkénti visszaadásához, vagy
- a civil szervezetek ellenőrzési jogkörének jogszabály módosítás útján a rendvédelemre történő kiterjesztéséhez.

Előzőekkel párhuzamosan a szakszervezetek működési feltételeit is jelentősen megnyírbálná: a szakszervezeti tisztségviselői védelemben részesíthető személyi kör leszűkülne szervezeti egységenként 1 főre, vagyis nem az összes tisztségviselőt illetné meg a védelem. **A szakszervezeti tevékenység végzéséhez is csupán az említett védelemben részesülőket, és őket is csak a szolgálatteljesítési idejük 10 %-ában illetné meg munkaidő-kedvezmény, ráadásul annak igénybevételét 10 nappal korábban be kell jelenteni.** Ez utóbbi azért is nonszensz, mivel a szakszervezeti tevékenység ennyivel előre nem tervezhető: munkáltatói oldallal történő tárgyalások, anyagok véleményezése, tag képviselete, stb. Előzőekkel párhuzamosan a Tervezet a Hszt. 44. § (1) bekezdés h) pontjának hatályon kívül helyezésével **megszüntetné a szakszervezeti tevékenység ellátásának okán történő munkavégzés alóli mentesítés intézményrendszerét is.** Ragaszkodunk az említett szakasz hatályban történő fenntartásához.

A RÉF ülésen elhangzott szövegszerű, a munkaidő kedvezmény felhasználását érintő érdekképviselési javaslat elfogadása esetén, a Polgári Titkosszolgálatok tekintetében azok szervezeti struktúrájának eltérése miatt jelentősen negatív helyzet alakul ki a többi rendvédelmi érdekképviseltekhez képest. Ezért véleményünk szerint a fent megfogalmazott egységes szakszervezeti javaslattól eltérően az HSZT különös fejezetében eltérően kell rendezni.

Álláspontunk szerint a törvénytervezetnek nem lehet célja, hogy csupán a látszat kedvéért tartsa fenn a szakszervezeteket, ezért ragaszkodunk a tevékenységünk ellátásához az eddig használt infrastruktúra, így például helyiséghasználat, szakszervezeti tevékenységre fordítható idő szakszervezet általi meghatározása biztosításához. Ez utóbbi alatt a munkaidő-kedvezmény összevont kezelését és felhasználását értjük, melyre vonatkozóan a BRDSZ-szel, valamint az RSZV-vel közös szövegszerű javaslatot terjesztettünk elő. E körben a hivatkozott nemzetközi előírások mellett az új Munka Törvénykönyve e téren eltérést engedő rendelkezésére is hivatkozni kívánunk. Az Mt. szerint ugyanis kollektív szerződés e tekintetben eltérő szabályokat állapíthat meg, de mivel a hivatásos szolgálati jogviszonyban kollektív szerződés kötésére nincs mód, ezért a törvényi szabályozás szintjén kérjük a munkaidő-kedvezményt illetően a szakszervezetek döntési jogosultságát lerögzíteni!

Akkor, amikor a kormány 10 %-al megemeli a pártok támogatását és a szakszervezeteket ugyanakkor megfosztja ettől, az egyértelműen szakszervezet ellenes és ilyen módon munkavállaló ellenes. Sőt igazságtalan és diszkriminatív. Javasoljuk megfontolás tárgyává tenni, hogy ezen intézmény ne kerüljön ki a törvényből.

Az MRK tagság minden hivatásos állományú számára kötelező történő tétele ellen tiltakozunk, főként, hogy a tagsági díj összege egyenlőre nem ismert, azt a kamara majd csak később fogja megállapítani. A kamarai tagdíj bevezetését a hivatásos állomány burkolt büntetőadójának tarjuk, ami ellen határozottan tiltakozunk!

A kamara a hivatásos állományú tag képviselőre is jogosult lesz, ami annál is „érdekesebb”, hogy majd egy olyan szervezet fogja az érintettet képviselni a munkáltatóval szemben, melynek főtitkárát a miniszter nevezi ki!

Nem világos az sem, hogy a tervezet miért nem szól az MRK választási szabályzatáról? Mikor és ki fogja azt megalkotni? Ki lesz választható és kik választhatnak? Ha már egy törvényben beszélnek egy szervezet megválasztásáról, akkor a fenti kérdéseket is tisztázni kell, legalább azt, hogy ki hozza létre ezt a szabályzatot!

Ragaszkodunk a jelenlegi érdekképviselői rendszer jelenlegi formában történő fenntartásához -RÉF- mivel a Hszt. hatálya alá tartozó szervek köre tágabb a tervezetben említett ágazati fórumnál.

A Tervezet még a demokratikus alapelvek tiszteletben tartására sem fordít figyelmet, különben nem alakítana ki olyan aránytalan képviselői rendszert, melyben a fegyveres és rendvédelmi szervek állományának kb. felét kitevő rendőri állományt ugyan annyi kvóta illetné meg az MRK-ban, mint az alig néhány ezer fős nemzetbiztonsági állományt. Amennyiben tehát a kormányzat hajthatatlan ennek a bábszervezetnek a létrehozását illetően, legalább biztosítsa a hivatásos állomány szervenkénti létszámarányos képviselőit és szavazati jogát.

A RÉF munkavállalói oldalának egységes véleménye alátámasztásaként mellékelten megküldjük az érdekképviselői vonatkozású ILO egyezményeket hatályba léptető jogszabályokat.

A fenti szakszervezeti javaslatok érdemi egyeztetése érdekében kérjük a RÉF plenáris ülését megelőzően kérjük RÉF szakértői oldal összehívását.

B u d a p e s t, 2011. november 2.

Tisztelettel:

Dr. Bárdos Judit sk
főtitkár
Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók
Szakszervezete

Pongó Géza sk
főtitkár
Független Rendőr Szakszervezet

Pach Dániel sk
Elnök
Rendőr Szakszervezetek Védegylete

Tajti István sk
Elnök
Nemzetbiztonsági Dolgozók
Érdekképviselői Szervezete

Csürel János sk
Elnök
Büntetés-végrehajtási Dolgozók Országos
Szövetsége

Fabók Ferenc sk
Elnök
Független Büntetés-végrehajtási
Szakszervezet Országos Szövetsége

Kiss József sk
Elnök
Fővárosi Tűzoltóság Szakszervezete

Zentai Ferenc sk
Főtitkár
Katasztrófavédelmi Dolgozók
Szakszervezete

Talabér Zoltán sk
Elnök
Polgár Védelmi Dolgozók Érdekvédelmi
Szövetsége

Holecz Gábor sk
Elnök
Vám és Pénzügyi Dolgozók Szakszervezete

Powell Pál
Elnök
Nemzetbiztonsági Szakszolgálat Érdekképviselői Szervezete